N°. 126. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag 29 Mei.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze naar aanleiding van het besluit van Z. Exc. den Heere Gouverneur der Provincie Noord-Braband, van den 15 Mei 1834 C. N°. 43, (Provinc. blad N°. 61), ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat het kohier der grondbelasting, wegens de *gebouwde-* en *ongebouwde eigendommen* dezer stad, voor de loopende dienst, is executoir verklaard, en zij gehouden zijn de hoofdsom met bij elk verschenen een 12de gedeelte, en de daarop nu reeds verloopen termijnen in eens, aantezuiveren op poene van anderzins daartoe te worden geconstringeerd; alsmede dat de tijd tot het indienen van bezwaren wegens te hoogen, verkeerden of dubbelden aanslag, enz., is vastgesteld op *drie maanden*, te rekenen van den dag der afkondiging des kohiers, en die termijn zal worden gerekend te eindigen met 30 Augustus eerstkomende, terwijl deze reclamatien zullen behooren voorzien te zijn van de bijlagen als:

1°. Een duplicaat-kwitantie (ook voorzien van zegel, ingeval de aanslag *f* 21,17 en daarenboven bedraagt), aantoonende dat de verschenen termijnen, zoo in hoofdsom als opcenten, tot den dag zijn aangezuiverd.

2°. Een extract uit den perceelsgewijze legger, houdende sectie en nummersgewijze aanduiding van de percelen, den reclamant in de Gemeente toebehoorende, en het op den legger voorkomende bedrag van het kadastraal belastbaar inkomen.

Dat deze reclames, door het intermediair van den Heer Controleur der Directe-Belastingen zullen moeten ingediend worden.

En voorts dat de eigenaars van woonhuizen die het geheele jaar, dat is, van den 1 Januarij tot ultimo December, zijn onbewoond gebleven, de teruggave der betaalde grondlasten zullen kunnen reclameren, mits zich daartoe op de voorbedoelde wijze, van den 1 Januarij 1835 tot den 31 daarop volgende adresserende.

BREDA, den 26den Mei 1834.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting van gisteren is aan de kamer der belgische afgevaardigden het antwoord medegedeeld, door vorst *Leopold* op het adres van condoleantie gegeven; hetzelve is geheel onbeduidend, immers zonder staatkundig belang. Voorts heeft de kamer de discussie over de departementale organisatie voortgezet, en daarbij onder anderen het beginsel aangenomen dat de voormalige districts-commissarissen zullen behouden blijven.

Een artikel in het *Journal des Débats* voorkomende, heeft de voorstanders van het ontwerp van wet, waarbij een opvolger tot den Belgischen troon zoude benoemd worden, geheel onverwacht uit het veld geslagen. Het schijnt dat het Fransch ministerie dien maatregel voor onvoegzaam, immers voor geheel ontijdig, houdt, en zich zelfs over het denkbeeld, op eene gevoelige wijze wil wreken. Na in het algemeen te hebben gezegd dat er niet de minste reden bestaat, om aan de geboorte van eenen tweeden zoon in een zoo gelukkig begonnen huwelijk te wanhoopen, leest men in het genoemde artikel, dat een zoodanig ontwerp doet vermoeden, dat de Belgen het verledene al te spoedig hebben vergeten.

„De Belgische troon, zegt men, is te midden van zoo vele en zoo gewigtige staatkundige verwikkelingen opgerigt, dat, zoo er immer een land bestond, waarvan het lot niet ligtvaardig moet worden bedingd, dit land voorzeker Belgie is. Het is ver van ons, dat wij aan hetzelve zijne onafhankelijkheid zouden betwisten; doch die onafhankelijkheid, even zoo nieuw als de gebeurtenissen waaruit zij voortkwam, is en blijft te midden der magten die haar omringen, nog steeds aan voorwaarden van evenwigt onderworpen." Voor het eerste denkbeeld verschooning zoekende in de droefheid en teleurstelling van het oogenblik, eindigt het artikel met den wensch, dat de Belgische wetgeving te veel verstand en verlichting zal hebben, om op zoodanige wijze de toekomst van haar vaderland in de waagschaal te stellen.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: de Belg. schuldbrieven 99; Sp. perpet. 70½ à ⅝; Brazilianen 77⅛; Rom. Leening 96⅞.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 25sten Mei.

De kamer der Pairs heeft gisteren, na eene weinig beduidende discussie, het budget van ontvangsten, met eene meerderheid van 125 tegen 6 stemmen, aangenomen. Onmiddellijk daarna is de tegenwoordige zitting der wetgeving gesloten, zijnde de ordonnantie bij de Pairs door de ministers van oorlog, justitie, buitenlandsche zaken en marine, bij de afgevaardigden door de ministers van binnenlandsche zaken, onderwijs, financien en koophandel, overgebragt.

Heden morgen nu ziet eene nadere koninklijke ordonnantie het licht, waarbij de kamer van afgevaardigden wordt ontbonden, de kiezersvergaderingen tegen den 21sten Junij, en de beide wetgevende kamers tegen den 20sten Augustus worden bijeengeroepen.

— De Lyonsche dagbladen vermelden, dat op den 20sten dezer, op nieuw eenige werklieden, die aan zamenspanningen hadden deel genomen, voor de correctionele regtbank hebben teregt gestaan, en tot gevangenisstraf van een tot zes maanden zijn veroordeeld. Het schijnt dat men bij die gelegenheid niet zonder vrees is geweest, dat de verbittering die onder de arbeidende klasse heerscht, tot ongeregeldheden mogt leiden, immers den gauschen dag bleef een groot gedeelte der bezetting onder de wapenen, en werden de toegangen tot het paleis van justitie allerwege bewaakt. Voorts schijnen de meer gegoede ingezetenen, die bij den opstand hunne eigendommen zagen verwoesten, onderling, en op raad van ervarene regtsgeleerden besloten te hebben, hunnen eisch tot schadevergoeding, niet, immers niet alleen, volgens de bekende wet van *vendémiaire* tegen de stad te rigten, maar ook den staat daar voor aan te spreken, als zijnde deze gehouden, om datgene wat ten algemeenen nutte wordt ingenomen of vernield, in den vorigen staat te herstellen, of te vergoeden. Men beklaagt zich eindelijk over het ontzettend aantal gevangenen die te Lyon in de gewone huizen van arrest zijn opgesloten, en wier verblijf aldaar, gedurende het warme jaargetijde, door besmettelijke ziekten voor de geheele bevolking nadeelig konde worden.

Het ministerieel avondblad spreekt ten stelligste het gerucht, door andere dagbladen verspreid, tegen, dat het Fransch gouvernement bij de Zwitsersche kantonnale regeringen, op de uitlevering van voortvlugtigen, die aan den opstand te Lyon deel mogten hebben genomen, zouden hebben aangedrongen.

— Heden, uithoofde van den Zondag, geene fondsnotering.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 28sten Mei.

Z. M. heeft bij besluit bepaald, dat het fort *Admiraal Dirks*, met uitzondering van het reduit, aan den Helder, en de drie kroonwerken, mede met uitzondering der reduits, buiten de vesting Vlissingen, niet meer tot de bevestigingswerken zullen behooren.

— Maandag ll. zijn te Amsterdam aangekomen ongeveer 60 duitsche landverhuizers, zich uit Wurtemberg naar Noord-Amerika begevende.

— Dezer dagen heeft voor het hof van assises te Amsterdam te regt gestaan, de persoon van *Johannes Kloot*, als beschuldigd in het begin dezes jaars aan een dienstmeisje, met welke hij vroeger verkeering had onderhouden, doch door hetzelve op het later vernemen, dat hij gehuwd was, was afgewezen geworden, eene levensgevaarlijke wonde te hebben toegebragt, waarvan zij echter gelukkiglijk is hersteld; en is gezegde *Johannes Kloot* veroordeeld geworden tot eene tuchthuisstraf van vijftien jaren, nadat hem bevorens op een schavot het zwaard zal zijn over het hoofd gezwaaid.

— In de *Haarlemsche Courant* las men dezer dagen het volgende:

» Sedert eenen geruimen tijd worden de paspoorten van verdachte Fransche reizigers, welke zich aan onze grenzen aanmelden, herwaarts opgezonden, ten einde het binnenkomen te verhoeden van de zendelingen der revolutionaire *propaganda*. Het bewind van Frankrijk heeft dezen maatregel van voorzigtigheid (welke kwalijk kan worden gewraakt, daar het zeker is, dat dikwerf dergelijke zendelingen zich hier te lande hebben trachten in te dringen) euvel opgenomen, en heeft, als eene wedervergelding, *al* de Nederlanders, welke zich naar Frankrijk begeven, om het even van welke zijde, onderworpen aan de noodzakelijkheid van hunne paspoorten naar Parijs te zenden, en aan de grenzen te blijven wachten, tot dat dezelven te Parijs zijn onderzocht. Na vergeefsche pogingen, om de Fransche regering te doen gevoelen, dat hetgeen ten harent als algemeene regel geldt, hier te lande slechts als eene uitzondering wordt toegepast, neemt men eerlang maatregelen, welke de waardigheid der regering reeds vroeger had kunnen vorderen, en volgens welke al de Fransche reizigers in Nederland op gelijken voet als de Nederlandsche in Frankrijk zullen worden behandeld. Zoo men verzekert, zullen ook voortaan geene Franschen, uit Belgie komende, worden toegelaten,

noch passen derwaarts kunnen erlangen. Voorts wil men weten, dat het bevolene toezigt op revolutionaire zendelingen niet vruchteloos is geweest, en dat verscheidene dier lieden zijn aangehouden en over de grenzen gebragt."

Het *Journal de la Haye* neemt dit artikel over met de navolgende bijvoeging:

» Wij kunnen de vorenstaande berigten, die overigens zeer naauwkeurig zijn, aanvullen, door het publiek te verwittigen, dat de door de *Haarlemsche Courant* verwachte maatregel werkelijk eenige dagen geleden door onze regering genomen is; doch naar alle waarschijnlijkheid niet van langen duur zal zijn, daar de Fransche regering de bevelen, welke dien maatregel hadden uitgelokt, heeft ingetrokken."

— De maatschappij van matigheid, welke in Engeland, naar het voorbeeld van Noord-Amerika, is opgerigt, heeft dezer dagen hare jaarlijksche vergadering onder het voorzitterschap van den bisschop van Winchester gehouden, bij welke gelegenheid die prelaat de belangrijke omstandigheid heeft medegedeeld, dat er op dit oogenblik zich *zeven honderd* Amerikaansche schepen te Londen bevinden, waarvan niet één sterken drank aan boord heeft.

— Een aan het Engelsche parlement voorgelegde officiële staat, nopens het toe- en afnemen van Groot-Brittanniens werkelijke schuld sedert 1 Februarij 1816, doet zien, dat dezelve toenmaals bedroeg 816,311,940 pond sterling; in het jaar 1817 had de sterkste vermindering plaats, namelijk ten beloope van 19,457,788 pond sterling; daarentegen groeide zij in de beide daarop volgende jaren (1819 en 1820) wederom met ongeveer 10 millioen aan. Sedert 1827 is de schuld evenwel onafgebroken blijven verminderen, bedragende dezelve in het vorige jaar 754,100,549 pond sterling, mitsdien sints 1816 eene afneming aantoonende van 64,653,057 pond sterling aan kapitaal en 2,676,091 pond aan interessen, administratie-kosten, enz.

— De russische prins *Gagarin* is den 25sten Mei te Frankfort gearriveerd.

— Men schrijft uit Germersheim dd. 20 Mei, als volgt: Aan de waakzaamheid onzer politie heeft men te danken, dat alhier gisteren avond is aangehouden eene, zoo men zegt, ter wapening van de in Zwitserland alsnog aanwezige Polen, bestemd transport van 600 militaire geweren met bajonnetten en ten deele van vuursteenen voorzien. Deze bezending was ter scheep van den Beneden-Rijn aangekomen en moest naar Geneve worden verzonden.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten Mei.

Den 5den Mei heeft de hooge adel te Petersburg, ter gelegenheid der meerderjarig verklaring van den Grootvorst *Alexander*, een allerprachtigst feest gegeven, hetwelk ook door het Keizerlijk gezin is bijgewoond. Eene algemeene verlichting had daarbij plaats. Het grootste deel der bevolking van Petersburg was bij die gelegenheid op de been. Bij het krijgswezen hebben een aantal bevorderingen plaats gevonden; verschillende ordeteekenen en ridderlinten zijn er uitgegeven, en de Vorst Peter, *von Holstein-Oldenburg*, is tot lid van den senaat benoemd. Graaf *Alexander Borch*, is tot kamerheer-ceremoniemeester aangesteld.

— In eenen brief uit Berlijn, van den 10den, leest men, dat den vorigen dag ook aldaar de tijding was ontvangen, dat het den Pruissischen gevolmagtigde *von Canitz*, evenmin als den Nederlandschen gezant, graaf *van Reede* en den Oostenrijkschen minister *von Neumann* tot dusverre gelukt was, den hertog *van Nassau* te bewegen tot de aftreding van het Waalsche gedeelte van het groothertogdom Luxemburg. Z. D. meende aan zich-zelven verschuldigd te zijn, niet af te wijken van de grondbeginselen, welke hij bij zijn kortstondig jongst verblijf in 's Gravenhage had vooruit gezet. Met reden vreesde men, dat de door den hertog gemaakte zwarigheden de vereffening der Nederlandsche aangelegenheden zouden vertragen.

— Van de Sardinische grenzen schrijft men dat eerlang een korps van vier à vijf duizend man in de vlakte van Semine, tusschen Rumilly en Annecy, zal bijeen komen en door den Koning in oogenschouw worden genomen. Men meent overigens dat deze vereeniging van troepen, even als de versterking der bezetting van Chamberij en Annecy, strekken zoude om de laatste nota's, die het Sardinische hof aan het Zwitsersch bondgenootschap heeft doen toekomen, eenigen nadruk bij te zetten.

— Onder dagteekening van den 21sten dezer meldt men uit Zurich: » Het voorzittend kanton heeft bereids de laatst ontvangene nota's beantwoord. Gelijk te verwachten was, en overeenkomstig den algemeenen wensch, is dit antwoord niet zoo als vroeger in eene algemeene rondgaande nota vervat, maar heeft men hetzelve gewijzigd, naarmate de toon, door de verschillende regeringen aangenomen meer of minder dreigend was. De hoofdzakelijke inhoud intusschen is op het beginsel gebouwd, dat ieder onafhankelijke staat het regt heeft, zulks goedvindende, aan vlugtelingen gastvrijheid te betoonen; en zich daardoor alleen de verpligting oplegt, tegen dadelijke stoornis der rust van naburige staten, aan de gemeene grenzen, zoo veel mogelijk te waken. Het bondgenootschap zal dit regt tegen alle verkorting weten te beschermen, vooral nadat het het bewijs geleverd heeft van ook die verpligting volkomen te willen voldoen. Voorts eindigt men met een ernstig protest tegen alle vorderingen, welke aan de Zwitsersche onafhankelijkheid mogten te kort doen, en met de verklaring, dat men verwacht alle vijandelijke maatregelen onmiddelijk te zien opgehouden."

AAN DE NOORDSCHE STAATKUNDE.

II.

» Gij hebt meer gedaan," zeide ik, en ik zal dit zoeken aan te toonen. Reeds in de eerste oogenblikken van gevaar waart gij *besluiteloos*; - uwe zwakste zijde was alzoo, bij den aanvang van het nieuwe tijdperk der Europesche staatkunde, gekenmerkt. Had nu eene vijftienjarige worsteling van staatkundige begrippen, onder welke de materiële welvaart der volken welig bloeide, zoolang die worsteling binnen de grenzen van het gebied der loutere bespiegeling bleef, u geen stoffe tot nadenken genoeg gegeven; u niet genoegzaam voorbereid om op het oogenblik gevat te doen zijn, dat de theoriën, praktisch beproefd zouden worden? Uwe besluiteloosheid, toen dat oogenblik werkelijk was aangebroken, doet veronderstellen, dat gij niet nagedacht hadt, dat gij niet voorbereid waart. Hadt gij dan al uwe geestkracht, uw geheele denkvermogen uitgeput, in de oogenblikken toen gij als redder van Europa optradt, en aan de roepstem der vrijheid gehoor gaaft, om tegen het geweld, met uwen sterken arm, het schild op te heffen? Of beefdet gij terug, om in naam dierzelfde vrijheid de onafhankelijkheid der volken, die zich vroeger onder uwe banieren geschaard hadden, te verzekeren en te beschermen? Was dit de reden van uwe laakbare besluiteloosheid? Dan zijt gij te beklagen; want dan hadt gij de ware vrijheid, die op regt en geregtigheid steunt en die uwen arm, in de oogenblikken van het gevaar, gesterkt had, niet begrepen. Wáár *besluiteloosheid* bestaat, dáár is *twijfel*, waar twijfel aanwezig is, daar zijn de zedelijke banden, welke aan de maatschappelijke zamenleving het genot van orde en rust geven, reeds zoo goed als vanéén gerukt.

Wanneer ik het groote boek der Geschiedenis opensla, en ik op elke bladzijde de rampzalige gevolgen der besluiteloosheid vind aangeteekend, dan heb ik moeite, om een voorgevoel, dat bij mij oprijst, met kracht van redenering te bestrijden; dewijl dit voorgevoel mij zegt, dat het maatschappelijk leven met nog ongekende kwalen, met eene volslagene regeringloosheid, bedreigd wordt; - dat de vorsten zich meer en meer vereenzelvigen, dat zij meer en meer het egoïsmus beginnen te huldigen, en alzoo langzaam zich-zelven verlieven in het hevige gewoel der hartstogten, welker ontluiking zij in koelen bloede hebben aangezien.

Ik zoek dit voorgevoel tegen te gaan, met, in navolging van anderen, uwe besluiteloosheid, *voorzigtigheid* te noemen, die wel langzaam, doch zeker, naar een gewenscht doel streeft. Onwillekeurig word ik echter telkens in deze, meer vertroostende, denkbeelden gestoord, bij het aanschouwen van de gevaarvolle gevolgen, die uw gehouden gedrag met elken nieuwen dag aan ons oog doet vertoonen.

Gij habt den zoogenaamden algemeenen vrede behouden, doch hoe, en tot welken prijs? Door uw egoïsmus, en voor leerstellingen, die thans als een loopend vuur over Europa rond waren, en waaraan men ten onregte den naam van liberale beginselen gegeven heeft.

Onder uwe toelating, - wat meer is - onder uwe bescherming is er eene goddelooze dier zoogenaamde vrijheid gevestigd geworden, en deze maakt, in deze loopende oogenblikken het eenige zedelijke grondbeginsel der nieuwere maatschappelijke zamenleving uit. In dat zedelijke beginsel zoekt men te vergeefs naar liefde, toewijding, verkleefdheid of medegevoel; alle deze banden, die ons aan eene maatschappelijke orde van zaken hechten, zijn uit dat beginsel gebannen. Het leert den mensch, om baatzuchtig te zijn, om van zijn eigen ik, een afgod, zijn geloof, zijnen roem, zijne rede en zijne kracht te maken, en daardoor zijn eigen persoon te zien in alles en door alles gedurig bedreigd. Ziedaar de oorzaken der woelingen en van het gedurig schokken der verschillende belangen tegen elkander; ziedaar, waardoor telkens de maatschappij met eene geheele omkeering van zaken bedreigd wordt.

De banier *dier* vrijheid mogt gij achtereenvolgens bij verschillende volken opsteken, en boven die der grondwettige vrijheid, boven die van orde en rust, te midden van oproer en geweld, triumferend wapperen. Onder dit alles scheen het, dat gij gerust en voorzigtig uwen weg bewandeldet. Maar die gerustheid, die voorzigtigheid, deed u geene enkelde schrede voorwaarts gaan; terwijl de u bedreigende Democratie reuzenschreden maakte.

Gij riept de omstandigheden en onverwachte gebeurtenissen in, om u te hulp te snellen of tot een *besluit* te doen komen; terwijl uwe vijandin, de Democratie, van elke omstandigheid en elke gebeurtenis, die gij u ten nutte hadt moeten maken, een spoedig en voor hare oogmerken doelmatig gebruik maakte. Terwijl gij uwe besluiteloosheid, van *Frankfort* naar *Munchengratz*, en van daar naar *Weenen* liet reizen, plantte de Democratie hare banieren in Spanje, Portugal, in Zwitserland en West-Duitschland. Deze ging

voorwaarts en bijgevolg gij achterwaarts; want hier is stilstand teruggang.

En beide beroemen zich den vrede te hebben bewaard; - gij door uwe voorzigtigheid; de democratie door hare driestheid, en beide hebt gij ul., om die reden en uit die oorzaken, steeds meer en meer gewapend! Uit zulke tegenstrijdigheden kan ook alleen een zoodanige vrede voortkomen, waaronder alle de volken, welke Europa zamenstellen, *gebukt* gaan. Let wel, gebukt gaan, want niemand toch zal willen beweren, dat een soortgelijke vrede, waarbij groote wereldsteden, ja geheele volken, door moord, plundering en brandstichting, lijden, iets opbeurends bevat.

Het ontbrak u toch niet aan voorbeelden, om in te zien, wat - zelfs in deze tijden - liefde en edele zelfopoffering vermogen, wanneer een snel genomen besluit, op regt en geregtigheid steunende, zelfs bij gemis aan phijsieke krachten, met geestkracht wordt doorgezet. Gij hadt die voorbeelden in Noord-Nederland kunnen vinden, 't welk gij, in uwe besluiteloosheid of welligt uit vrees, verlaten, 't welk gij miskend, en, in overeenstemming met deszelfs vijanden, verguisd hebt! Misken het niet; Noord-Nederland was in 1831 het palladium van uw behoud, en reeds zoo verre waart gij gedaald, dat gij de vijanden van Noord-Nederland, dat gij de banier der Democratie, op het einde van datzelfde jaar, door uwen tolk liet geluk wenschen, over den zoo gemakkelijk behaalden roof, over de aanvankelijk bevochtene zegepaal op het beginsel van regt.

In 1832 bulderde, op dat zelfde plekje gronds, nogmaals het geschut voor vrijheid en regt, voor die vrijheid, waarvan gij uw aanzijn hebt ontvangen, of voor 't minst thans het aanzijn te danken hebt; doch koelbloedig zaagt gij uwe moeder verstikken onder de krachtvolle vuist der Democratie. In die bloedige worsteling klonk het van wederzijde: *leve de vrijheid!* en beider banieren stonden tegen over elkander; doch waar was degene, die gij hadt moeten huldigen? Was het niet dáár, waar de drie kleuren u den *regten weg* wezen. Uwe gelukwenschingen vielen wederom op die, welke *dwars* door uwe belangen heen loopen, en van die gebeurtenissen en omstandigheden heeft de Democratie gebruik gemaakt.

De Democratie stond eerst alleen; uwe besluiteloosheid deed haar een verbond sluiten; uw twijfelen heeft dat verbond doen *perviervoudigen*. Wee u, wanneer het zich verder uitbreidt; want dan is uwe rol afgespeeld!

Gij rekent er misschien op, dat de Democratie als eene wreedaardige moeder hare eigene kinderen zal verscheuren, omdat een der eerste vernuften zijner eeuw, dit in zijne voorzegging voorspeld heeft; maar wat baat het u, wanneer ook gij dan reeds verslonden en verteerd zult zijn.

En heeft die groote man, de schrijver van den *geest des Christendoms*, bij de overweging van hetgeen de geschiedenis van de vier laatste jaren hem voorhield, zoo veel ongelijk als hij uitroept: *Europa snelt de Democratie te gemoet!*

Alles heeft een begin, maar ook een einde. Doordring u van deze waarheid en nog staat het welligt aan u, om de voorspelling van een mensch slechts als eenen *wensch* te doen opnemen, in de geschiedenis, die aan het nageslacht uwe daden zal verkondigen.

Alle oogen zijn op uwe tegenwoordige verblijfplaats, op Weenen, gevestigd. Wordt deze, in het oog der Democratie, een Munchengratz, dan zing ik weldra met dezelve, een *de profundis*, bij uw stoffelijk hulsel, 't welk ontzield daar neder zal liggen.

In den naam der ware vrijheid, van die vrijheid, waarin ik met alle mijne landgenooten ben opgevoed, bezweer ik u, aan wie deze regelen gerigt zijn, maak op de eene of andere wijze een einde aan uwe besluiteloosheid; want ook wij mogten eenmaal komen te zwichten voor het egoismus, waardoor gij geregeerd wordt, en hoeveel ellende ons dit ook doet vooruitzien, zoo kon het zijn, dat het lokaas der wraak, voor een oogenblik onze grondbeginselen deed wankelen. En waar bleef dan het *Noorden*, zoo het *geheele Westen*, het uitwoeden van den tuimelgeest der eeuw bevorderde? Het antwoord laat ik aan u over!

Doch mijn vertrouwen op de regtvaardigheid der zaak, die ik met geheel mijne ziel voorsta, en dus ook mijn vertrouwen op u, is nog niet geheel geweken. Er blijft nog altijd iets in mij, dat mij zegt: het was partijgeest, die de pen van eenen *Chateaubriand* bestuurde, toen hij uw afsterven voorspelde, ten einde de indruk, dien deze woorden op u zouden maken, u zoude doen besluiten, zijnen *Hendrik V.* in uw midden te nemen en naar Parijs te voeren. Doch haast u, want dat ook wij beginnen te *twijfelen!* D. X.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Den 12 dezer is het jaarlijksche Schillers-feest, zijnde het tiende sedert deszelfs instelling, op de *Stilberburg* met eene redevoering, muzijk en gezang gevierd. De Heer Menzel heeft bij die gelegenheid eene korte maar bondige feestrede gehouden over Schillers zedelijken invloed op *Duitschland*, in 't bijzonder op de Duitsche jongelingschap. Het aantal deelnemers aan dit feest, 't welk door fraai Lenteweder begunstigd werd, was grooter, of voor 't minst zoo groot als immer in vorige jaren. — Te *Heidelberg* heeft men het gelukkig denkbeeld gehad om Haydn's meesterstuk: *de Schepping*, op eenen schoonen Zondag onder den vrijen hemel uit te voeren. Dit muzijkfeest heeft den 15 dezer, zijnde den verjaardag der Groot-hertogin, in den Slottuin plaats gehad. Het orchest was goed bezet; de koren sterk, en het geheel, onder de leiding van den Heer Kreutzer, heeft eene treffende uitwerking gedaan. — Volgens een Beijersch Dagblad heeft er in *Beijeren* eene soort van emigratie, van dichters plaats. Graaf Platen (van wiens gedichten juist eene tweede vermeerderde uitgave verschijnt) is naar *Dalmatië* en *Italië* vertrokken, en de jonge Munchener dichter Dr. Darenberger verzelt hem. Lewald gaat vooreerst naar *Tyrol*. Lotichius, die vroeger te *Bologna* in het huis van Prins Bacciochi, en sedert anderhalf jaar te *Munchen* voor de poëzij geleefd heeft, zal eene reis doen naar het Noorden en vervolgens weder naar *Italië*. De jonge dichter Firmenich uit *Keulen* vertrekt naar *Rome*." » Men zou, zegt de berigtgever, zoo nog andere namen kunnen noemen; wij willen hopen, dat zij ons niet voor altijd zullen verlaten."

Rusland. — Zijne Majesteit de Koning van *Griekenland* heeft de opdragt aangenomen van eene zoo even te *Odessa* in het licht verschenen Spraakleer der Nieuw-Grieksche taal, en deszelfs vervaardiger, Jacob Pitzipios, eenen zeer vleijenden dankbetuigings-brief doen toekomen, waarin de Koning hem verzekert, dat hij door het zamenstellen van dit nieuwe hulpmiddel om het Nieuw-Grieksch spoedig en regelmatig te leeren, aan de Wetenschappen, maar vooral aan den nieuwen Griekschen Staat eene zeer gewigtige dienst bewezen heeft. Een ander werk van denzelfden Schrijver: *de Wees van Chios* getiteld, zal weldra te *Odessa* van de pers komen. Het zal de eerste Roman zijn, die in het Nieuw-Grieksch verschijnt, en dus ongetwijfeld groote belangstelling opwekken; te meer daar dit werk eene nieuwe en uitvoerige schildering van den regeringsvorm, de zeden en gewoonten der inwoners van *Chios* (*Scio*), alsmede vele nieuwe bijzonderheden behelst omtrent de vreesselijke gebeurtenis, waardoor dit eiland in 1822 is geteisterd geworden.

Spanje. — Te *Madrid* is voor eenige dagen een nieuw tooneelstuk vertoond, getiteld: *de beul van Amsterdam*. Het tooneelberigt luidde, dat dit stuk was *vertaald uit het Fransche werk van den beroemden* Victor Ducange, *schrijver van Trente ans ou la Vie d'un joueur*.

Frankrijk. — Het veelgelezen Tijdschrift *la Revue de Paris* is van eigenaars veranderd, en heeft bij den verkoop eene som opgebragt van 56,500 fr. De nieuwe eigenaars, de HH. Bonnaire en Brindeaux, zullen de *Revue de Paris* dezelfde strekking laten behouden, welke zij tot hier toe had, behoudens eenige verbeteringen, welke zij zich voorstellen in het Letterkundige gedeelte aan te brengen. — De koning der Franschen heeft tot Ridders van het Legioen van Eer benoemd den Geschiedschrijver Botta, schrijver eener Geschiedenis van *Italië*, van de Bevrijding van *Amerika* enz. en den Heer Lobstein, Hoogleeraar in de Pathologie bij de Geneeskundige faculteit te *Straatsburg*. — In het Departement *Côte d'Or* heeft men het metalen afbeeldsel gevonden van een jongen stierenkop, 't welk zoo uitnemend fraai bewerkt is, dat het ongetwijfeld tot de beste tijdperken der oude kunst moet gebragt worden. De afstand van de eene horenspits tot de andere is 4 duim en 7 streep, en van de bovenlip tot boven aan het voorhoofd 5 duim en 4 streep. Men meende eerst, dat het kunstwerk van goud was vervaardigd, omdat, hoezeer met een fraai vernis overdekt, sommige deelen schitterden als goud. Inderdaad heeft men bevonden dat zich gouddeelen bevinden in de zamenstelling van het metaal, 't welk men nu meent het beroemde Korinthisch koper te zijn. — Op de koninklijke drukkerij is van de pers gekomen eene *Geschiedenis der Joden gedurende de Middel-eeuwen* door Depping, waarin zeer belangrijke bijzonderheden betrekkelijk de Letterkunde, de Zeden en de vervolgingen van dit merkwaardig volk gevonden worden. — Naauwlijks heeft de beruchte Lafayette den geest gegeven, of reeds zijn er twee werken over hem in 't licht gegeven, eene brochure onder den titel van *Notice sur le Général Lafayette* door Regnault-Warin, en een boekdeel van denzelfden schrijver onder den titel van: *Histoire du Général Lafayette en Amérique*. Men weet, dat Lafayette een vat met aarde uit *Amerika* had laten komen, om daarin begraven te worden. Men vindt deswege belangrijke bijzonderheden in het laatstgenoemde werk, 't welk nog bij het leven van den grooten republikein is uitgegeven, die aan den schrijver, eenen ouden vriend, zijne eigene aanteekeningen en berigten had medegedeeld. — Er verschijnt, bij wekelijksche afleveringen van 50 centimes, eene volledige uitgave van de werken van Paul Louis Courier. De eerste aflevering behelst eene *Proeve over het leven en de schriften van* Courier. De uitgevers beloven, behalve onderscheidene onuitgegevene stukken, ook te zullen geven het Verslag van den Bibliothekaris van *Florence*, Furia, betrekkelijk de beruchte inktvlak op het Handschrift van den Griekschen Roman van *Daphnis en Chloe*, met een fac-simile van de inktvlak, waardoor, zeggen zij, een nieuw licht zal verspreid worden over dit letterkundig vergrijp, waartoe de liefde tot het Grieksch aanleiding heeft gegeven.

België. — De Maatschappij van Tuinbouw te *Antwerpen* heeft in hare zitting van laatstleden zondag den prijs voor de fraaiste verzameling van in bloei staande planten en bloemen van verschillende soorten toegewezen aan den Heer Parthon de Von, voor de talrijkste verzameling van bloeijende planten van dezelfde soort aan de *Calceolaria's* van den Heer J. van Beirs; voor de best gekweekte plant in bloei aan de *prostanthera Lasianthos* van den Heer J. van Hal, voor de moeijelijkst in bloei te brengen plant aan de *cactus monstruosus* van den Heer Caters en aan de zeldzaamste of het laatst in het land ingevoerde en in bloei staande plant aan de *Pimelea Sylvestris* van den Heer Parthon de Von.

Nederlanden. — Het schijnt, dat de ijverige pogingen van vele onzer landgenooten, met name Koning en Scheltema, om *Haarlem* in de eer van de uitvinding der Boekdrukkunst te handhaven, buitenslands niet geheel zonder gevolg blijven. Althans men ziet meer en meer in vreemde

geschriften LAURENS KOSTER als den uitvinder der drukkunst vermeld. In een in *België* gedrukt werk, waarin vroeger de aanspraak van *Haarlem* geheel verworpen was, is dezelve thans als onwedersprekelijk bewezen voorgesteld, en in het Fransche *Dictionnaire de la Conversation* vindt men een artikel over de uitvinding der speelkaarten van den *Bibliophile* PAUL L. JACOB, waarin almede de uitvinding der Drukkunst wordt toegeschreven aan de schrandere bemoeijingen van LAURENS COSTER. — Reeds meer dan eens hebben wij gelegenheid gehad op te merken, dat de zang- en toonkunst hier te lande sedert eenigen tijd meer en meer in bloei begint te komen. De pogingen, die worden aangewend, om deze edele kunsten in verband te brengen met onze nationale taal en dichtkunst, verdienen toejuiching en aanmoediging, al waren zij minder verdienstelijk dan het werk, hetwelk wij ons beijveren aan het publijk bekend te maken. Bij IMMERZEEL te *Amsterdam* is namelijk uitgegeven *een zestal oorspronkelijk Nederlandsche Liederen van* H. J. FOPPE, *gecomponeerd, met begeleiding der piano door* W. P. DE C. VRUGT, *Hof-Kamerzanger van Z. M. den Koning der Nederlanden en* W. RUYS, *met Hoogduitsche vertaling door* WEISSMAN DE VILLEZ. De Opschriften der Gezangen zijn: *Stemme bij het graf van Maria*, *Levenswijsheid*, *Regine aan de Lente*, *Wiegelied*, *Lina*, *Drinklied*. Bij eene aangename verscheidenheid van onderwerp, is elk dezer gezangen op zijnen eigenaardigen toon gedicht en op muzijk gebragt, en menige Hollandsche stem, zelfs al bezit zij niet al de kracht en den rijkdom van de stem des Heeren VRUGT, zal door deze gezangen hen kunnen beschamen, die onze taal voor de zang te ruw, en onze natie voor de harmonie der klanken ongevoelig wanen te zijn.

162ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

BERSTE KLASSE.

Eerste Trekking:	Nos. 12933, 9478, ieder *f* 1000.
Tweede ———	Geene.
Derde ———	Nos. 2451, 19367, 5800, 3493, ieder *f* 1000.
Vierde ———	N°. 18394 *f* 1000; N°. 11531 *f* 20,000; N°. 11418. *f* 1500; N°. 367 *f* 1000.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 27sten Mei.*

NEDERLANDEN. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Werkel. schuld 2½	52	52 1/8	52 1/16
Dito dito 5	97 3/4	97 13/16	97 13/16
Uitgestelde dito...	1 17/64		
Kansbill. dito....	23 5/16	23 1/2	23 3/8
Amort. Syndic.. 4½	90 7/8	90 15/16	90 7/8
Dito dito .. 3½	73 7/8	73 15/16	73 7/8
Schatkistbiljett. . 6	101 1/8		
Oorlogslasten.. . 5	100 3/8		
Leening 1831... 5			
Handel-Maats. . 4½	100 3/8		
FRANKRIJK.			
Inschr. Grootb. 3	80		
ENGELAND.			
Dito per 12 Aug. 3			
SPANJE.			
Certificat. Amst. 5	71 1/4	71 9/16	71 3/4
Dito *f* 1000... 3	45 1/8	45 3/8	45 1/2
Uitges. Spo. Sch. 5	16 3/8		
Cert. Bons. Lond. 5	30 1/2	30 5/8	30 9/16
NAPELS.			
Certificat. *L & B* 5			
Dito *Falc. & C.* 5	90 3/8		
Leen. Lond. *R.* . 5			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816. 5	102 3/8		
Dito dito 1828/1829. 5	102 7/8		

pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	koers 4½ ure.
Cert. dito 1831. 5	97 7/16	97 1/2	97 7/16
Obl. te London. 5			
Certif. te Hamb. 5			
Inschrijv. Assig. 6	68 7/16		
Certificat. dito.. 6	68 1/4		
POLEN.			
Aand. Loot. fl. 300.	115		
PRUISSEN.			
Dito dito R. 50...	100		
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100...			
Dito dito » 250. 4	428	429	
Metalliek 5	98	98 5/16	98 1/16
Dito Lond. gen. 5			
Dito......... 2½			
Oblig. *Goll & C.* 5			
Dito......... 4	87 3/8	87 1/2	
Cert. Stadsb. dit. 2½			
Ween. Bankact. 3			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild*. 5	78		
GRIEKSCHE.			
Dito te London. 5			

VOOR 'T RIJK.

Amortisatie-Syndicaat.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

PUBLIEKE VERPACHTING EN VERHURING.

De Agent van het Domein te *Breda*, zal op Maandag den 2den Junij 1834, 's morgens om 10 ure, ten Stadhuize van *Breda* en ten overstaan van den Heer Burgemeester derzelve Stad publiek

VERPACHTEN:

Het *GRASGEWAS* der fortificatien van de vesting *Breda*, in 24 perceelen, als van ouds en zulks voor het Saisoen van 1834, en

VERHUREN:

Vier perceelen *WEILAND* en uitgerooid *BOSCH*, onder *Princenhage* en *Ginneken*, respectivelijk voor een termijn van 4 en 10 jaren; — alles breeder bij billetten omschreven.

De konditien liggen ter lezing ten kantore van den Agent.

BREDA, den 20sten Mei 1834.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

Mr. L. Beens, Notaris te Breda,

als last hebbende van zijn principale, zal, op Maandag den 2den Junij 1834, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van C. VERDAASDONK, in *den Roskam* te Teteringen, voor den tijd van *zes* jaren, publiek verpachten:

Eene HOUTEN STANDAART WIND-GRAAN-MOLEN, staande in de Hoolstraat te Teteringen, bij Breda, met HUIS, HOF, DRIES- en ZAAILAND, te zamen groot 1 bunder, 93 roeden; thans nog in pacht bij *Simon Jansens.*

Nadere informatien te bekomen ten kantore van opgenoemden Notaris, almede bij den heer J. VAN GINNEKEN, te Teteringen.

Op Vrijdag den 6. Junij 1834, namiddags 7 ure, zal te Tilburg bij de Weduwe VAN ROESEL in *den Engel*, in het Openbaar worden Geveild: Een wel ingerigt HEEREN- of KOOPMANSHUIS met ruimen TUIN, staande aan de Groote Markt of het Heuvel-Plein te Tilburg, waaromtrent nadere informatie bij den Notaris VAN MEURS aldaar, kan worden bekomen.

STOOMPACKET-VAART

TUSSCHEN

ROTTERDAM EN LONDEN,

IN DIENST VAN HET GENERAL POST OFFICE, — VOOR

PASSAGIERS EN GOEDEREN.

De Stoompacketten der General Steam Navigation Company te Londen, in bovengemelde dienst, vertrekken geregeld van Rotterdam en Londen iederen Woensdag en Zaturdag; zijnde sulks van Rotterdam bepaald op:

Zaturdag den 31. Mei, des middags ten 3 ure.

Nadere inlichtingen bij de Agenten: W. SMITH & COMP. en P. A. VAN ES.

En souscription chez Broese & Comp., à Breda:

(EDITIONS DE PARIS).

I. ŒUVRES COMPLÈTES DE BUFFON, édition revue par *M. A. Richard*, professeur à la faculté de médecine de Paris; publiés en 110 livraisons de texte, — 70 livraisons de planches.

Conditions de la Souscription:

Il paraîtra tous les jeudis une livraison de 5 feuilles de texte ou 80 pages, et une livraison de 3 à 4 planches; elles seront enveloppées dans une chemise, et à la fin de chaque volume il sera envoyé, *gratis*, la table et une couverture. L'ouvrage entier aura 18 volumes, sera imprimé avec le plus grand soin sur cavalier vélin non mécanique; les planches seront gravées sur acier, d'après les dessins exécutés par les premiers artistes, et paraîtront en 70 livraisons. Prix: d'une livraison de texte *f* 0,50; planches en noir *f* 0,40; planches coloriées au pinceau *f* 0,70.

II. DICTIONNAIRE DES SCIENCES MATHÉMATIQUES PURES ET APPLIQUÉES, résumant, par ordre alphabétique, l'histoire de toutes les découvertes opérées dans ces sciences, leurs procédés actuels, et leur application aux arts industriels; l'explication théorique et pratique de tous les termes employés dans l'arithmétique, l'algèbre, le calcul, infinitésimal, la géométrie, la trigonométrie, la mécanique des solides et des fluides, l'astronomie, la navigation, l'artillerie, l'acoustique, la perspective, la gnomonique, la géographie mathématique, l'architecture, etc., etc.; et la biographie des hommes spéciaux qui ont agrandi le cercle des connaissances positives; par une société d'anciens élèves de l'école polytechnique. Ouvrage consacré, aux Professeurs, aux Élèves des Écoles militaires, polytechnique et de la marine, aux Ingénieurs, Architectes, Géomètres, Constructeurs de machines, Chefs d'atelier, Fabricans, Ouvriers, etc.

Conditions de la Souscription:

Le Dictionnaire des Sciences mathématiques formera 2 vol. in 4°, qui contiendront la matière de plus de 15 vol. in 8°.

Chaque volume sera divisé en 25 livraisons, qui paraîtront les 10, 20, et 30 de chaque mois.

Chaque livraison sera composée de deux feuilles in 4° imprimées à deux colonnes, en caractères et sur papier semblables au spécimen.

Des gravures sur bois exécutées par *Porret*, et comprises dans le texte, reproduiront les figures mathématiques. L'ouvrage contiendra en outre 50 gravures sur acier, ou seront représentés les instrumens usuels, les machines et les figures plus compliquées dont il sera fait mention dans les articles du Dictionnaire. Prix de l'ouvrage complet *f* 19,76.

III. DICTIONNAIRE PITTORESQUE D'HISTOIRE NATURELLE ET DES PHÉNOMÈNES DE LA NATURE, contenant l'Histoire des Animaux, des Végétaux, [illegible], des Principaux Phénomènes Physiques et des [illegible] Naturelles, avec des détails sur l'emploi des productions des trois règnes dans les usages de la vie, les arts et métiers et les manufactures. Rédigé par une Société de Savans et de Naturalistes, sous la direction de *M. Guérin*, membre de la Société d'Histoire Naturelle de Paris, auteur de l'Iconographie du Règne Animal de Cuvier, l'un des auteurs du Dictionnaire Classique d'Histoire Naturelle, de l'Encyclopédie Méthodique, etc. Les planches seront imprimées sur papier collé, afin de laisser aux amateurs la faculté de les colorier, eux-mêmes.

Prix: Franc de port dans les villes. Chaque Cahier, de 6 livraisons, et de 6 planches de figures Coloriées à *f* 1,30, figures en Noir à 80 Cents.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.